

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Blučina, okres Brno-venkov

Komenského 122, 664 56 Blučina

Identifikátor: 600 109 321

Termín konání komplexní inspekce: 15. a 16. duben 2002

Čj.	123 088/02-11075
Signatura	kl3av105

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Blučina, okres Brno-venkov je bez právní subjektivity. Jejím zřizovatelem je obec Blučina, nám. Svobody 119, 664 56 Blučina. Škola sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu, která zajišťuje stravu pro děti i zaměstnance MŠ a místní ZŠ a pro cizí strávníky. Mateřská škola má tři třídy - dvě s celodenním a jednu s polodenním provozem. Celková kapacity školy je stanovena dočasně od 1. 9. 2001 do 31. 12. 2003 na 60 dětí. Třídy mateřské školy s celodenním provozem jsou částečně věkově smíšené, do třídy s polodenním provozem, kde je snižená kapacita dětí, jsou zařazovány pouze děti předškolního věku a s odloženou školní docházkou. Ve školním roce 2001/2002 je zde i jedno integrované dítě.

Budova mateřské školy je v současné době po značné rekonstrukci vnitřního schodiště, šaten dětí a školní jídelny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování vzdělávací činnosti

Základním materiálem pro plánování vzdělávací práce je „Rámcový program předškolního vzdělávání“ (Č.j. 14 132/01-22), který učitelky doplňují o náměty z publikací „Jaro, Léto, Podzim, Zima“ doc. Evy Opravilové, „Třída plná pohody“, „Školka plná zábavy“ (Portál 1996). Veškerá vzdělávací činnost ve třídách probíhá v rámci vypracovaných měsíčních témat a přibližně týdenních podtémat. Kolektivem zpracované plány slouží jako určitý rámec dílčích cílů. Ty jsou naplňovány každodenní nabídkovou činností učitelek, která je promyšleně a cílevědomě plánována pouze k řízeným činnostem a je zaměřena více na poznatkové učení, než na prožitky dítěte. Určitým nedostatkem je chybějící soustavné, účinné a systematické vyhodnocování podstatných dílčích jevů. Cíle pro spontánní a řízené činnosti většina učitelek dobře rozlišuje, ale velmi málo důsledně sleduje. Formální stránka plánování je vedena snahou přiblížit se koncepčním záměrům školy, ale uplatnění nového přístupu není v praxi ještě zcela realizováno.

Plánování vzdělávacích činností má průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Při vzdělávacích činnostech byly posuzovány tyto podmínky: personální, materiálně technické a psychohygienické.

Výchovně vzdělávací práci zajišťuje pět učitelek (včetně ředitelky). S výjimkou jedné, která na škole zastupuje v současné době za mateřskou dovolenou, jsou všechny učitelky i ředitelka odborně a pedagogicky způsobilé pro práci v mateřské škole. Personálnímu obsazení školy věnovala ředitelka v předcházejících letech velkou péči. V současné době se jí podařilo pedagogický sbor i ostatní personál stabilizovat.

Materiálně technické podmínky velmi pozitivně ovlivnila rekonstrukce budovy školy. Týkala se převážně suterénu v budově školy, kde byly nově zřízeny šatny pro děti a dospělé, schodiště, školní jídelny a jídelny pro děti ZŠ.

Třídy MŠ a jedna samostatná ložnice, která je společná pro děti ze dvou tříd, jsou umístěny ve zvýšeném poschodí. Snižovaný je i počet sociálního zařízení - jedna umývárna slouží pro dvě

třídy. Z tohoto důvodu je i náročnější celková organizace jejího využívání. Všechny prostory školy jsou vyzdobeny pracemi dětí i učitelek a působí pěkným, příjemným dojmem. Počty dětí ve třídách odpovídají pedagogickým, hygienickým a organizačním podmínkám. Třídy jsou prostorné, ale členění a uspořádání prostoru v jedné z nich není příliš funkční pro odpovídající počet dětí z hlediska dostatečného prostoru pro volný pohyb, místa pro skupinovou a individuální hru dětí. Vybavení tříd nábytkem, hračkami a pomůckami je podnětné, estetické, bezpečné a postupně obnovované, pouze stolky a židličky pro část starších dětí nejsou přiměřené jejich výšce. Hračky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samy brát a ukládat. Dětské i pedagogické knihovny jsou dostatečně vybaveny literaturou.

Součástí školy je prostorná zahrada. I když je vybavena pouze jedním pískovištěm, klasickými kovovými průlezkami, umožňuje dětem rozmanité pohybové a relaxační aktivity.

Děti pracují v klidném, světlém a čistém prostředí, což odpovídá **psychohygienickým podmínkám**. Škola má vypracován režim dne, ve kterém je dodržován tříhodinový interval mezi jídly, pobyt venku je zkracován. Rytmický řád nevytváří dostatečný prostor reagovat na různé situace a změny, zejména v době jídla dochází k přeorganizovaným přechodům dětí ve třídách a na WC. Pitný režim je zaveden a doplňován vhodným podáváním ovoce a zeleniny. Kultura stolování má velmi dobrou úroveň. Menší pozornost však byla věnována cílenému rozvíjení pohybových aktivit. Individuální potřeba spánku nebyla respektována, nespící děti byly zbytečně dlouho ponechávány na lehátku. Spontánní a řízené činnosti byly zastoupeny rovnoměrně.

Personální a psychohygienické podmínky jsou průměrné, materiálně technické velmi dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako průměrné.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Při **organizování** spontánních a řízených činností učitelky respektovaly stanovený režim dne a plánované téma. Nabízely dětem dostatek hraček a pomůcek. Děti si mohly vybírat mezi spontánní hrou, která probíhala v prostoru a řízenou činností, kterou učitelky nabízely nejčastěji u stolečků. Do práce se děti zapojovaly většinou se zájmem, dokázaly se mezi sebou domluvit i spolupracovat. Na činnost se však soustředily jen kratší dobu, samostatně jí příliš nerozvíjely a často odcházely od nedokončené práce, aniž by využitou hračku urovnaly. Zvláště ve třídách, kde byly více uplatňovány klasické **metody a formy** práce, byla patrná větší závislost dětí na pokynech učitelky. Zde se učitelky více zaměřovaly na rozvíjení řízených činností, přebíraly aktivitu, dbaly na přesné plnění úkolů a rozvíjely racionální poznání dětí. Celková práce byla více zaměřená na výkon dětí.

Rozvíjení spontánních činností byla věnována jen okrajová pozornost. Děti si převážně spontánní činnosti organizovaly samostatně. Pouze ve třídě, kde v práci učitelky převažovaly tvořivé metody a formy, bylo využíváno situační učení založené na prožitku. Děti byly činností více zaujaté a dokázaly se na ni delší dobu soustředit. Jejich práce byla více podnětná a obsahově bohatší.

Přestože spontánní a řízené činnosti většinou probíhaly přirozeně a děti měly dostatek možností při jejich volbě, jejich klidný průběh byl narušen společně organizovanou svačinou. Děti musely nedokončenou práci přerušit a organizovaně společně odejít do umývárny. Při přechodech vznikaly zbytečné prostoje a někdy docházelo i ke konfliktům. Hygienické návyky měly děti většinou upevněné, důsledně je však neuplatňovaly. Při sebeobsluze byly děti velmi samostatné. Dokázaly si samostatně připravit stravu, jedly čistě a kulturně. Učitelky

důsledně dbaly i na uplatňování zdvořilostních návyků. Vedly děti k správným pracovním postupům a kulturnímu chování. Velmi pěkně byla prováděna individuální práce s integrovaným dítětem a práce s dětmi s odloženou školní docházkou. Malá pozornost byla věnována rozvoji manipulačních schopností a to zejména při správném úchopu tužky a lžice.

Motivace dětí k činnostem měla v jednotlivých třídách různou úroveň. Učitelky děti aktivovaly pomocí bohaté nabídky hraček a pomůcek. Většina učitelek však děti motivovala pouze v rámci řízených činností. Motivace však většinou velmi málo reagovala na aktuální situaci ve třídě a prožitky. Děti sice plnily zadané úkoly, ale chybělo jejich vnitřní zaujetí. Motivace tak působila velmi izolovaně a někdy jen formálně. Ve třídě, kde učitelka reagovala na aktuální situaci ve třídě, bylo více uplatňováno učení prožitkem. Práce tak byla mnohem efektivnější.

V průběhu činností učitelky děti hodnotily pozitivně, což velmi kladně ovlivňovalo celkovou atmosféru ve třídě. Přestože učitelky oceňovaly práci jednotlivců i celé třídy, hodnocení cíleně nevyužívaly pro další podněcování činností. V průběhu spontánních her i řízených činností učitelky prověřovaly získané dovednosti a poznatky, často však nahodile bez zpětné vazby.

Komunikační prostředí a atmosféra v průběhu řízených a spontánních činností měla převážně velmi dobrou úroveň. Děti se k sobě chovaly většinou přátelsky a ohleduplně, vzájemně si vycházely vstřícně a respektovaly se. Téměř ve všech třídách panovala atmosféra důvěry, bezpečí a přiměřené tolerance. Učitelky k dětem přistupovaly laskavě a vstřícně. Nechávaly dětem prostor pro volné vyjadřování a vedly je ke kulturnímu slovnímu projevu. Většinou vhodně kladenými otázkami podněcovaly slovní zásobu dětí. Verbální projev učitelek a dětí byl v rámci řízených a spontánních činností většinou vyvážený. Pouze při organizovaných přechodech mezi činnostmi se někdy projevovala větší řízenost učitelek a jejich verbální projev převažoval nad projevem dětí.

Spontánní a řízené činnosti v oblasti organizace, metod a forem práce, motivování a hodnocení byly průměrné, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Spontánní a řízené činnosti byly hodnoceny průměrně.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti měla průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Vypracovaná koncepce školy „osobnostně sociální výchova“, reaguje na současné vzdělávací trendy a potřeby v předškolní výchově. Koncepci školy vytvořila ředitelka společně s kolektivem. Koncepce vznikla na základě analýzy práce se smíšenými třídami a konkrétních podmínek školy. Plánování je promyšleno z hlediska návaznosti dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých cílů. Úkoly v ročním plánu na rok 2001/2002 jsou zpracovány konkrétně a jasně, ale chybí prostředky jejich realizace. Plnění koncepčního záměru školy pozitivně ovlivňují konkrétně a jasně formulované individuální vzdělávací plány zpracované Pedagogicko-psychologické poradny Brno venkov pro děti s odloženou školní docházkou. Předložené

dokumenty jsou po stránce obsahové i formální zpracovány přehledně.

Koncepční plánování školy má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizaci provozu mateřské školy ředitelka stanovila na základě potřeb dětí a jejich rodičů, provozní dobu projednala se zřizovatelem a se zaměstnanci. Všechny zaměstnance ředitelka seznámila s jejich povinnostmi i právy a rozdělila kompetence. Pracovní dobu učitelek však nestanovila příliš promyšleně a efektivně k provozním podmínkám jednotlivých tříd, což se projeví hlavně při organizování přechodů dětí mezi činnostmi.

Informační systém školy je funkční a účinný. Informace ředitelka předává včas a v patřičném rozsahu. Pedagogické porady jsou prováděny plánovitě, projednávány záležitosti se však někdy více vztahují k zajištění provozu školy, méně k pedagogickým záležitostem. Důvěrné informace má ředitelka řádně zajištěny proti zneužití. Povinnou i ostatní dokumentaci školy vede přehledně, drobné administrativní nedostatky v průběhu inspekce odstranila.

Vnější organizaci provozu školy ředitelka stručně vymezila v řádu školy, kde stanovila povinnosti, ale i práva rodičů. Spolupráce mezi rodiči a školou je v současné době založena na vzájemné důvěře, což vplynulo i z dotazníků. Při organizování zájmových aktivit škola vychází z podmínek školy, respektuje požadavky rodičů a zájmy dětí. Pravidelně pro děti zajišťuje předplavecký výcvik a saunování v místním bazénu. V průběhu školního roku organizuje návštěvy divadelních představení a poznávací výlety. Děti se často zúčastňují i sportovních soutěží. Na veřejnosti svoji práci škola prezentuje při besídkách, prostřednictvím výtvarných výstavek a kabelové televize. O činnosti dětí škola rodiče informuje neformálně při ranním předávání dětí do tříd, na třídních schůzkách a prostřednictvím nástěnek. Rodiče mohou i volně vstupovat do tříd a být přítomni při výchovně vzdělávací práci. Této možnosti však využívají většinou jen při adaptaci dětí.

V rámci poradenské činnosti škola rodičům zveřejňuje odborné články a zprostředkovává kontakt s pedagogicko psychologickou poradnou, s kterou spolupracuje i při plánování práce pro děti s odloženou školní docházkou. Při přípravě individuální práce pro integrované dítě škola velmi dobře spolupracuje i SPC v Brně.

Organizování chodu školy je i přes některé drobné nedostatky většinou promyšlené a funkční. Jeho úroveň je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení školy ředitelka uplatňuje demokratické principy. K zaměstnancům přistupuje vstřícně a ohleduplně. Respektuje názory jednotlivých pracovníků, které dokáže vhodně vyhodnotit a využít při řízení školy. Svým jednáním jde všem pracovníkům příkladem. Vztahy mezi zaměstnanci jsou v mateřské škole kolegiální a v současné době bezkonfliktní. Od svého nástupu do funkce se ředitelce podařilo na škole stmelit kolektiv zaměstnanců a vytvořit klidné pracovní prostředí.

Rezervy v řízení se však vyskytují v oblasti odborného vedení učitelek a využívání jejich dalšího vzdělávání pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce. I když se ředitelka velmi zajímá o nové informace v předškolní výchově a dále je předává učitelkám, jejich využití při výchovně vzdělávací práci příliš neplánuje a nevyhodnocuje. Pedagogickou knihovnu ředitelka doplňuje novými odbornými knihami, které učitelkám sice nabízí k prostudování, ale bez zřejmého

záměru využití získaných poznatků. Cíleně plánuje pouze účast na vzdělávacích akcích, o které mají učitelky velký zájem a kterých se zúčastňují rovnoměrně a v hojně míře. Většina akcí je zaměřena především na rozvíjení tvořivosti v oblasti výchov, méně na rozvíjení odborného růstu. Získané poznatky ředitelka s učitelkami konzultuje, ale dále s nimi systematicky nepracuje a nestanovuje jejich využití pro pedagogický proces. Metodickou a odbornou pomoc učitelce bez odborné a pedagogické způsobilosti sice poskytuje, ale pouze na základě jejich potřeb, ne systematicky a plánovitě.

Práci učitelce ředitelka hodnotí diferencovaně. Nadtarifní složky platu přiděluje na základě všem známých kritérií.

Vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Provoz školy ředitelka kontroluje při každodenních operativních kontrolách, ze kterých nevede žádné písemné záznamy. Zjištěné nedostatky projednává s provozními pracovníky a většinou sjednává jejich okamžitou nápravu.

Kontrolu vzdělávacího procesu ředitelka provádí při krátkých návštěvách ve třídách a prostřednictvím plánovaných hospitací, pro které má v návaznosti k naplňování záměru školy stanoveno několik hospitačních cílů. Některé hospitační cíle jsou však stanoveny značně obecně a přímo se nevztahují k pedagogickému procesu, což ředitelce znesnadňuje jejich vyhodnocení. Hospitační činnost provádí ředitelka u všech pedagogických pracovníků. Menší pozornost však věnuje kontrole práce učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti. Závěry hospitací, které jsou s učitelkami vždy projednávány, jsou většinou pozitivní. V případě zjištěných nedostatků ředitelka stanoví doporučení, jehož naplňování však dál důsledně nekontroluje, čímž nezajišťuje zpětnou vazbu. Výsledky z hospitační činnosti ředitelka vyhodnocuje, ale systematicky a cíleně je nevyužívá pro další odborné a metodické vedení pracovníků.

Kontrolní mechanismy školy jsou průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

I přes některé nedostatky v oblasti kontrolních mechanismů a vedení a motivování pracovníků má ředitelka jasnou představu o záměrech školy a její celkové organizaci. Podmínky vzdělávání hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna je umístěna v suterénu budovy. Její personální, technické i provozní podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Vybavení kuchyně je postupně modernizováno. V současné době chybí pouze výtah na převážení stravy do tříd. Pro děti základní školy a cizí strážníky je výdej jídla zajišťován v prostorách suterénu se zvláštním vchodem. Skladba jídelníčku je pestrá, s dostatkem ovoce a zeleniny. Dokumentace školní jídelny je vedena přehledně a úplně v souladu s platnými právními normami. Informace o skladbě jídelníčku i způsobu placení stravování jsou zveřejněny.

Činnost školní jídelny je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 22. 6. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. OŠ/1558/2002 ze dne 10. 4. 2002
- Výjimka z počtu dětí na třídu ze dne 4. 6. 2001
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2001 Škol (MŠMT) V 1-01 ze dne 1. 10. 2001
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. 10. 2001 Škol (MŠMT) V 17-01 ze dne 18. 10. 2001
- Odborné vyjádření okresního hygienika ke zřízení oddělení pro děti s odloženou školní docházkou č.j. 3450/231.3/99 ze dne 18. 5. 1999
- Koncepce MŠ
- Roční plán školy pro školní rok 2001/2002
- Provozní řád
- Řád školy
- Režim dne
- Plány výchovně vzdělávací práce ve třídách
- Přehledy výchovné práce
- Záznamy o dětech
- Pracovní doba zaměstnanců
- Plán a zápisy z provozních a pedagogických porad
- Kniha docházky
- Zápisy z třídních schůzek
- Plán a záznamy z hospitací
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Kritéria pro osobní příplatky a odměny
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Personální dokumentace včetně dokladů o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogů
- Evidence dětí (příhlášky do MŠ, evidenční listy, rozhodnutí o přijetí do MŠ, docházka dětí, seznamy dětí)
- Dokumentace BOZP a PO
- Záznamy o provedených revizích a kontrolách v oblasti hygieny, BOZP a PO
- Podací deník
- Hospodářská dokumentace a evidence majetku
- Kniha úrazů
- Dokumentace školní jídelny

- Inspekční zpráva č.j. O-12-03/9697-Te-75/97 ze dn30. 5. 1997
- Inspekční podkladová dokumentace
- Hospitační záznamy

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávací činnosti má průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Od předchozí inspekce, provedené v roce 1997, došlo v činnosti školy k pozitivním posunům v oblasti koncepčního plánování. Výrazně se zlepšilo i vedení dětí k samostatnosti při sebeobsluze. Při výchovně vzdělávací práci učitelky již nepracují podle výchovných složek, ale snaží se uplatňovat tvořivější metody a formy práce. Velmi výrazného zlepšení škola dosáhla v oblasti materiálně technického vybavení, k čemuž přispěla rekonstrukce budovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	v.r. Hana Tesaříková
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	v.r. Marie Koutná

V Brně dne 22. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. dubna 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Irena Nosková - ředitelka MŠ

v.r. Irena Nosková
podpis

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-05-10	123 101/02
Zřizovatel	2002-05-10	123 100/02
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány